MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder A.C.M. Fens
Datum commissiebehandeling	19 november 2026
Datum raadsbehandeling	3 december 2026
Zaaknummer	1957904
Onderwerp	2e bestuursrapportage 2026 gemeente Moerdijk

Voorgesteld besluit

1. De begroting 2026 te wijzigen op basis van de in de 2e bestuursrapportage 2026 toegelichte ontwikkelingen en de programmatotalen na wijziging vast te stellen conform de tabel 'Programmatotalen na wijziging' in de toelichting bij dit raadsvoorstel.

2. De volgende incidentele budgetten, die in 2026 niet volledig worden besteed en waarvan de uitvoering in 2027 wordt voortgezet, over te hevelen naar 2027 en ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2027:
   (a) € 260.000 ten behoeve van stedelijke regio's;
   (b) € 85.000 ten behoeve van watertaken;
   (c) € 70.000 ten behoeve van verkeersmaatregelen Zevenbergschen Hoek;
   (d) € 65.000 ten behoeve van het traineeprogramma 'De toekomst van Brabant'.

3. De eerder beschikbaar gestelde investeringskredieten als volgt te wijzigen:
   (a) het investeringskrediet 'Drukriolering Fort Sabina' te verhogen van € 240.000 naar € 330.000;
   (b) het investeringskrediet 'Ontwikkelen vitale centra Fijnaart' te verhogen van € 252.000 naar € 302.000;
   (c) het investeringskrediet 'Lichtplan Klundert' te verhogen van € 300.000 naar € 340.000;
   (d) het investeringskrediet 'Noordhaven 60 Zevenbergen' te verlagen van € 289.000 naar € 0.

4. Ten aanzien van de in de toelichting opgesomde strategische grondverwervingen, die reeds binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders zijn verworven:
   (a) de aanwezige opstallen overeenkomstig het geldende waarderings- en afschrijvingsbeleid in 25 jaar af te schrijven;
   (b) de hieruit voortvloeiende jaarlijkse afschrijvingslasten van € 81.700 vanaf 2027 te dekken uit de reserve strategische verwervingen.

5. De meerjarige effecten die voortkomen uit de actualisatie van de grondexploitaties voor de jaren 2027 (€ 209.000 voordelig), 2028 (€ 159.000 voordelig), 2029 (€ 59.000 voordelig) en 2030 (€ 53.000 voordelig) ten gunste te brengen van de begrotingsresultaten in die jaren.

6. De Nota Grondbeleid te actualiseren naar aanleiding van ontwikkelingen in wet- en regelgeving en aanbevelingen van de accountant, en daartoe:
   (a) de Nota Grondbeleid 2022 per 1 januari 2026 in te trekken;

(b) de geactualiseerde Nota Grondbeleid 2026, zoals opgenomen in de bijlage, met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2026 vast te stellen.

7. De eerder beschikbaar gestelde € 525.000 voor de uitvoering van de Moerdijkregeling (met een garantiewaarde van 95%) in te zetten voor de inmiddels aangepaste regeling met een garantiewaarde van 100%.

8. In te stemmen met de volgende reservemutaties bij het opstellen van de jaarrekening 2026:
   (a) De algemene reserve, de reserve sociaal domein, de reserve vitale centra en de reserve nieuwkomers aan te wenden gelijk aan het bedrag dat in 2026 wordt besteed aan die specifieke onderwerpen waarvoor eerder door de raad in dekking vanuit de betreffende reserves is voorzien.
   (b) De reserve afschrijvingslasten investeringen aan te wenden gelijk aan de afschrijvingslasten die in 2026 verantwoord worden voor die specifieke afgesloten investeringen waarvoor eerder door uw raad in dekking vanuit deze reserve is voorzien.
   (c) Het saldo van lasten en baten van de meerjarige uitgaven van incidentele aard, het project geluidsmaatregelen HSL-Zuid en het project geluidsaneringsmaatregelen in 2026 te onttrekken uit/ toe te voegen aan de gelijknamige reserves.
   (d) De aankoopkosten die boven de taxatiewaarde uitkomen, sloopkosten en andere bijkomende kosten van de strategische verwervingen in 2026 te dekken uit de reserve strategische verwervingen.
   (e) De in 2026 ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling te storten in de gelijknamige reserves.

Publiekssamenvatting
Het college informeert de gemeenteraad via tussentijdse rapportages over de uitvoering van de begroting. In de 2e bestuursrapportage wordt gerapporteerd over eventuele afwijkingen en/of ontwikkelingen, waarbij met name wordt gekeken naar de prestaties zoals deze in de begroting 2026 zijn genoemd en of deze nog steeds volgens planning gerealiseerd worden.
In deze bestuursrapportage wordt voorgesteld een aantal mutaties ten opzichte van de huidige begroting 2026 door te voeren. Op basis van de ontwikkelingen in deze 2e bestuursrapportage verbetert het verwachte begrotingsresultaat 2026 met € 3,2 miljoen en neemt het verwachte tekort hierdoor af tot € 1,6 miljoen.
Ook wordt voorgesteld om diverse mutaties in investeringskredieten door te voeren, in te stemmen met de inzet van resterende budgetten in 2027 en enkele algemene besluiten te nemen over de toevoegingen aan en onttrekkingen uit reserves bij de jaarrekening 2026.

Inleiding
De Financiële verordening gemeente Moerdijk schrijft voor dat het college de gemeenteraad met de 2e bestuursrapportage informeert over de realisatie van de begroting over de eerste 8 maanden van het lopende boekjaar. Hierbij wordt op programmaniveau, zowel beleidsmatig als financieel, gerapporteerd over ontwikkelingen en afwijkingen van de begroting.

Beoogd effect
Met deze 2e bestuursrapportage 2026 verstrekt het college aan de gemeenteraad inzicht in hoe de uitvoering van de begroting 2026 verloopt en hoe het jaar 2026 vermoedelijk financieel wordt afgesloten.

Met een positief besluit op dit raadsvoorstel worden de in de 2e bestuursrapportage 2026 benoemde ontwikkelingen financieel vertaald in de begroting. De begroting 2026 wordt aangepast aan de actuele stand van zaken. Hiermee geeft de raad uitvoering aan zijn budgetrecht.

Argumenten

Toelichting bij de 2e bestuursrapportage 2026:
In deze 2e bestuursrapportage 2026 rapporteren we over de ontwikkelingen en afwijkingen, aangevuld met de belangrijkste zaken die tot nu toe zijn gerealiseerd. Uitgangspunt van deze bestuursrapportage is de begroting 2026 en de daarin opgenomen doelen en prestaties. In de bestuurlijke samenvatting die in de 2e bestuursrapportage 2026 is opgenomen zijn de belangrijkste inzichten samengevat. Na afloop van het jaar wordt in de jaarstukken uitgebreider teruggeblikt op de gerealiseerde doelen.

Financieel effect
Toelichting bij de voorgestelde beslispunten:
1. Aanpassing exploitatie en programmatotalen na wijziging
Voorgesteld wordt om de begroting 2026 als volgt te wijzigen. De mutaties per programma zijn nader toegelicht in de 2e bestuursrapportage 2026.

Bedragen x € 1.000 (-/- is nadelig)	Begroting 2026 huidig	Wijziging 2e berap 2026	Begroting 2026 na wijziging
Baten en lasten programma 1	-1.114	-226	-1.340
Baten en lasten programma 2	-37.061	1.109	-35.952
Baten en lasten programma 3	-5.204	-1.860	-7.064
Baten en lasten programma 4	-51.065	27	-51.039
Baten en lasten programma 5	85.645	2.704	88.349
Saldo van baten en lasten	**-8.799**	**1.754**	**-7.045**
Reservemutaties programma 1	50	197	247
Reservemutaties programma 2	1.505	15	1.520
Reservemutaties programma 3	1.056	1.317	2.373
Reservemutaties programma 4	934	-50	884
Reservemutaties programma 5	414	0	414
Saldo reservemutaties	**3.958**	**1.480**	**5.438**
Resultaat na bestemming	**-4.841**	**3.234**	**-1.607**

Tabel 1 Programmatotalen na wijziging

2. Opnieuw beschikbaar stellen budgetten in 2027
In deze 2e bestuursrapportage 2026 zijn diverse eenmalige budgetten afgeraamd omdat de uitvoering hiervan niet volledig in 2026 zal plaatsvinden. Dit komt doordat de daarmee samenhangende activiteiten nog doorlopen of pas starten in 2027.
Om deze zaken in 2027 uit te kunnen voeren is het van belang dat deze middelen in 2027 opnieuw beschikbaar komen. Doorgaans worden dergelijke voorstellen bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat (juli 2027) aan de gemeenteraad voorgelegd. Om direct in 2027 te kunnen starten met de werkzaamheden wordt voorgesteld om vooruitlopend daarop in te stemmen met het in 2027 inzetten van deze budgetten.

Het betreft de volgende budgetten:

(Bedragen x € 1.000)		Toelichting
€ 260	Stedelijke regio's	Er wordt voorgesteld € 260.000 van de beschikbaar gestelde € 367.500 over te hevelen naar 2027. De regionale opgaven vanuit SRBT en Baronie zijn in de loop 2026 verder geconcretiseerd, waardoor de uitvoering van deze opgaven later is gestart. Dit hangt met name samen met de opstartfase van Baronie en het feit dat de Ruimtelijk Economische Visie van SRBT nog in ontwikkeling is. Tegelijkertijd werken we intern aan een heldere governance en een verdere prioritering van onderwerpen binnen de regionale samenwerking. Ook de komst van een nieuw bestuur vraagt om een zorgvuldige afstemming en verdere positionering van de regionale samenwerking. Hierdoor komt een deel van de voorgenomen bestedingen later tot uitvoering. Het budget kan daarmee gericht worden ingezet voor de verdere uitvoering van de regionale opgaven.
€ 85	Watertaken	In totaal kan het baggerbudget met € 420.000 verlaagd worden dit jaar. Belangrijkste reden is dat voor 2026 oorspronkelijk gepland was om de haven Willemstad te baggeren en een ronde stedelijk baggeren uit te voeren. Het waterschap heeft in zijn gewijzigde planning dit nu niet opgenomen voor 2026 en 2027. Voor dit jaar kan het budget hierdoor met € 335.000 verlaagd worden. Daarnaast schuift het baggeren van de polders aan de westkant van Zevenbergen door naar 2027. Het budget wat hiervoor gereserveerd is van € 85.000 dient daartoe in 2027 opnieuw beschikbaar te worden gesteld.
€ 70	Verkeersmaatregelen Zevenbergschen Hoek	Dit jaar worden de diverse verkeersremmende maatregelen uitgewerkt voor Zevenbergschen Hoek op de locaties Driehoefijzerstraat (binnen en buiten de bebouwde kom) en de Vlijt. De uitvoering hiervan zal in 2027 gaan plaats vinden. Hierdoor blijft er dit jaar naar verwachting € 70.000 budget over. Voorgesteld wordt om dit budget in 2027 opnieuw beschikbaar te stellen.
€ 65	Traineeprogramma 'De toekomst van Brabant'.	In 2026 is een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van een traineeprogramma. Dit is gestart per september waardoor het budget dit jaar niet volledig wordt ingezet. Voorgesteld wordt om het restant opnieuw in 2027 beschikbaar te stellen.
€ 480	**Totaal**	

Hierbij dient te worden opgemerkt dat op basis van de huidige inzichten geen positief jaarrekeningresultaat over 2026 wordt verwacht. Dit betekent dat de betreffende uitgaven niet kunnen worden gedekt uit een voordelig jaarrekeningresultaat en daarmee aanvullend ten laste komen van het begrotingsresultaat 2027. De gemeenteraad wordt gedurende 2027 via de bestuursrapportages geïnformeerd over de ontwikkeling van het begrotingsresultaat en de eventuele financiële gevolgen daarvan.

3. Aanpassing en beschikbaar stellen investeringskredieten

Naast de exploitatiebudgetten zijn ook bijstellingen nodig in enkele (investerings)kredieten.

(a) € 90.000 verhoging van het investeringskrediet 'Drukriolering Fort Sabina'
Zoals in de informatiebrief van 9 juni 2026 is toegelicht, is in het verleden bij Fort Sabina bij wijze van proef een helofytenfilter aangelegd, waarop het rioleringsstelsel van het fort was aangesloten. Omdat geen sprake is van een constante volumestroom van afvalwater, functioneert het biologische filter niet meer en kan het niet worden hersteld. De aanleg van drukriolering naar Fort Sabina biedt hiervoor een structurele oplossing. Hiervoor is een kredietbijstelling van € 90.000 nodig. Zoals in de informatiebrief is toegelicht, wordt deze kredietbijstelling verwerkt in deze tweede bestuursrapportage. De investering wordt in 45 jaar afgeschreven. Dit leidt tot circa € 4.000 hogere jaarlijkse kapitaallasten, bestaande uit afschrijving en rente.

(b) € 50.000 verhoging van het investeringskrediet ‘Ontwikkelen vitale centra Fijnaart’
Dit investeringskrediet moet leiden tot een grondexploitatie die ter vaststelling voorgelegd wordt aan de gemeenteraad. Om zover te komen zijn nog werkzaamheden nodig voor het begeleiden van de benodigde ruimtelijke procedures. De kosten die hiervan kunnen niet meer gedekt worden uit het resterende investeringskrediet.

(c) € 40.000 verhoging van het investeringskrediet ‘Lichtplan Klundert’
In de raadsvergadering van 26 juli 2025 heeft de gemeenteraad een investeringskrediet van € 300.000 beschikbaar gesteld t.b.v. het lichtplan in het centrum van Klundert. Bij de verdere uitwerking en voorbereiding van het lichtplan zijn aanvullende kosten naar voren gekomen. Deze worden met name veroorzaakt door noodzakelijke aanpassingen aan het leidingwerk van Enexis en de aanleg van extra verlichtingspunten om een volledig, veilig en consistent lichtbeeld te realiseren binnen het projectgebied. Om het lichtplan conform de vastgestelde kwaliteits- en veiligheidsambities volledig uit te voeren, is een aanvullend budget van € 40.000 benodigd. Zonder deze extra investering kan het beoogde eindbeeld niet volledig worden gerealiseerd en blijft de kwaliteit van de verlichting achter bij de uitgangspunten die voor de herinrichting van fase 2 zijn vastgesteld. De investering wordt in 40 jaar afgeschreven. De benodigde ophoging leidt tot circa € 2.000 hogere jaarlijkse kapitaallasten, bestaande uit afschrijving en rente.

(d) € 289.000 verlaging van het investeringskrediet ‘Noordhaven 60 Zevenbergen’.
Zoals in de raadsinformatiebrief van 2 juni 2026 is toegelicht is het object Noordhaven 60 in het centrum van Zevenbergen verkocht. Omdat de verkoop zonder verlies heeft plaatsgevonden, kan het investeringskrediet van € 289.000 worden verlaagd tot € 0.

4. Strategische grondverwervingen (opstallen)

De afgelopen periode zijn diverse gronden strategisch verworven. Strategische grondverwervingen stellen de gemeente in staat om tijdig in te spelen op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat om aankopen die gewenste ontwikkelingen mogelijk maken, ongewenste ontwikkelingen voorkomen of toekomstige planontwikkeling ondersteunen, terwijl nog geen project- of grondexploitatie is vastgesteld. Hiertoe heeft de gemeenteraad de reserve strategische verwerving onroerend goed ingesteld.
Het college is binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders bevoegd om dergelijke verwervingen te doen. De betreffende verwervingen zijn binnen deze kaders gerealiseerd. Bij een aantal daarvan zijn opstallen aanwezig die tijdelijk in gebruik blijven of worden verhuurd.

Het gaat om de volgende strategische verwervingen:

Strategische verwerving (bedragen x € 1.000)	Investeringskrediet (waarde opstallen)	Jaarlijkse afschrijving
Zevenbergen (locatie 1)	€ 595	€ 24
Zevenbergen (locatie 2)	€ 595	€ 24
Zevenbergen (locatie 3)	€ 220	€ 9
Fijnaart (locatie 1)	€ 450	€ 18
Fijnaart (locatie 2)	€ 183	€ 7
Totaal	**€ 2.043**	**€ 82**

Tabel 2 Investeringskredieten opstallen strategische verwervingen

Op basis van de BBV-regelgeving moeten in deze gevallen grond en opstallen afzonderlijk worden gewaardeerd. Op grond wordt niet afgeschreven, terwijl op opstallen die in gebruik zijn wel moet worden afgeschreven.

Conform het waarderings- en afschrijvingsbeleid van de gemeente wordt een afschrijvingstermijn van 25 jaar gehanteerd. De hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten kunnen worden gedekt uit de reserve strategische verwervingen onroerend goed.

De verwervingen passen binnen de vastgestelde kaders. Deze kaders voorzien echter niet specifiek in de financiële verwerking van opstallen die na verwerving tijdelijk in gebruik blijven of worden verhuurd en derhalve tot afschrijvingslasten leiden. Hierbij geldt ook dat bij aankoop niet altijd duidelijk is wanneer opstallen worden gesloopt of de gronden in een grondexploitatie worden ingebracht of op een later moment toch nog in gebruik genomen worden, waardoor de hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten vooraf niet altijd kunnen worden voorzien.

Om de financiële verwerking en begrotingsrechtmatigheid transparant en zorgvuldig te borgen, wordt door middel van dit voorstel expliciet aan de gemeenteraad voorgelegd om de opstallen in 25 jaar af te schrijven en de hieruit voortkomende lasten te dekken uit de reserve strategische verwervingen onroerend goed. Dit zodat voorkomen wordt dat bij de controle van de jaarrekening onduidelijkheid kan ontstaan over de financiële verwerking hiervan.

Bij de eerstvolgende actualisatie van het beleid voor strategische verwervingen wordt bezien hoe de omgang met dergelijke opstallen en de bijbehorende afschrijvingslasten verder kan worden verduidelijkt.

5. Meerjarige effecten grondexploitaties

De grondexploitaties worden periodiek geactualiseerd. De huidige actualisatie leidt tot een verslechtering van het cumulatieve verwachte resultaat van de verlieslatende grondexploitaties.
Wanneer een grondexploitatie naar verwachting met een verlies wordt afgesloten, dient vanuit het voorzichtigheidsprincipe en op grond van de geldende wet- en regelgeving een verliesvoorziening te worden gevormd. Deze voorziening dient ter dekking van het verwachte verlies bij afsluiting van de grondexploitatie. Als gevolg van de gewijzigde verwachte resultaten is in 2026 een aanvullende storting in de verliesvoorziening van circa € 1 miljoen noodzakelijk. De verslechtering van het verwachte resultaat is grotendeels toe te schrijven aan gewijzigde verwachtingen binnen de grondexploitaties Westschans Klundert (ca. € 0,5 miljoen), Waterfront Moerdijk (ca. € 0,3 miljoen) en Markvelden Zuid (ca. € 0,2 miljoen). Een nadere toelichting hierop is opgenomen in de 2e bestuursrapportage 2026, in de financiële toelichting bij programma 3.
De actualisatie van de grondexploitaties heeft ook meerjarige financiële effecten.

(Bedragen x € 1.000, -/- is nadelig)	2027	2028	2029	2030
Effecten op begrotingsresultaat	209	159	59	53

Tabel 3 Meerjarige effecten actualisatie grondexploitaties

De positieve effecten in 2027 en 2028 hebben voornamelijk betrekking op de grondexploitatie Markvelden midden. Als op basis van de voortgang binnen het project voldoende aannemelijk is dat er binnen een grondexploitatie positieve resultaten ontstaan, dienen tussentijdse winstnemingen te worden genomen op basis van de wettelijk voorgeschreven ‘Poc methode’. Binnen de grondexploitatie Markvelden midden worden hogere opbrengsten verwacht dan oorspronkelijk geraamd. Dit hangt onder meer samen met de definitieve overeenkomst met de corporatie, de uitkomst van de tenderprocedure voor de projectmatige bouw en de verkoop van de vrije kavels. Op basis van deze ontwikkelingen kan naar

verwachting in 2027 een tussentijdse winst van circa € 0,2 miljoen worden genomen. Bij de verwachte afsluiting van de grondexploitatie in 2028 resteert naar verwachting een aanvullende winst van circa € 0,1 miljoen.
Bovenstaande maakt duidelijk dat het resultaat van de grondexploitaties in een bepaald jaar niet altijd een volledig beeld geeft van de winstgevendheid over de gehele looptijd. Tussentijdse winstnemingen en toevoegingen aan verliesvoorzieningen beïnvloeden het resultaat van het betreffende jaar, maar niet noodzakelijkerwijs het verwachte eindresultaat. Daarom wordt in de begroting en jaarrekening in de paragraaf grondbeleid periodiek gerapporteerd over de verwachte resultaten over de volledige looptijd van de grondexploitaties.

6. *Actualisatie Nota grondbeleid*

De Nota Grondbeleid wordt geactualiseerd naar aanleiding van ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en aanbevelingen van de accountant. Met de actualisatie wordt de nota in overeenstemming gebracht met de actuele kaders en de huidige uitvoeringspraktijk.
Een van de aanpassingen betreft de wijze waarop wordt omgegaan met opbrengstenstijgingen. Deze aanpassing vloeit voort uit een aanbeveling van de accountant naar aanleiding van de controle van de jaarstukken 2025. Conform de huidige Nota Grondbeleid wordt bij nog te realiseren grondopbrengsten uitgegaan van taxatierapporten en wordt geen standaard indexering toegepast. De accountant heeft aanbevolen om bij het bepalen van de nog te realiseren grondopbrengsten rekening te houden met de waardestijging van de gronden sinds de peildatum van het meest recente taxatierapport. Met de voorgestelde aanpassing wordt hier invulling aan gegeven. Over deze aanbeveling en de voorgenomen verwerking daarvan is de raad eerder geïnformeerd via de paragraaf Grondbeleid bij de begroting. Daarnaast worden enkele passages in de Nota Grondbeleid verduidelijkt en geactualiseerd.
Hieronder worden de wijzigingen toegelicht. Daarbij wordt per wijziging verwezen naar de betreffende pagina('s) van de geactualiseerde Nota Grondbeleid, die als bijlage bij dit raadsvoorstel is opgenomen.

Pagina	Was	Wordt	Toelichting
Pag. 25	N.v.t.	De volgende tekst toegevoegd na "bijlage 6": Dit sjabloon is een dynamisch document dat constant evolueert om maximaal aan te sluiten bij de huidige wetgeving, het vigerende beleid en de optimale informatievoorziening voor zowel de gemeenteraad als het ambtelijk apparaat.	Verduidelijking van de bestaande formulering
Pag. 26	5% aan risicovoorziening in projectexploitaties. In exploitaties wordt zoveel mogelijk standaard 5% aan onvoorziene kosten opgenomen in de exploitatieopzet. Uitzonderingen hierbij zijn de kosten voor bouw en woonrijp maken en de boekwaarde. Deze worden separaat in beeld gebracht.	Passage verwijderd	Aanpassing naar aanleiding van de accountantsaanbeveling.
Pag. 27	**Kostenstijging** De in de grondexploitaties toegepaste kostenstijging is gebaseerd op 3 percentages (dienstenprijzen statistieken en GWW statistieken van het CBS) die te onderscheiden zijn als: Bouw- en Woonrijp maken, marketing en verkoopkosten; onderzoekskosten. De gehanteerde kostenstijging wordt ieder jaar via de paragaaf grondbeleid gerapporteerd. **Opbrengstenstijging** Er wordt geen opbrengstenstijging toegepast binnen de grondexploitaties. Eventuele prijsstijging moet blijken uit een geactualiseerde taxatierapportages.	**Kostenstijging** In de grondexploitaties worden kostenstijgingen toegepast gebaseerd op objectieve statistieken en/of verwachtingen van betrouwbare objectieve bronnen. De gehanteerde kostenstijging wordt ieder jaar via de paragaaf grondbeleid gerapporteerd. **Opbrengstenstijging** Schattingen voor grondopbrengsten in de grondexploitaties worden gebaseerd op onafhankelijk taxaties. Deze taxaties zullen periodiek (maximaal na 4 jaar) worden geactualiseerd. Tussen de actualisaties van taxaties zal er waar nodig en mogelijk een correctie plaatsvinden op het prijspeil op basis van objectieve statistieken en/of betrouwbare objectieve bronnen.	Verduidelijking van de bestaande formulering en aanpassing naar aanleiding van de accountantsaanbeveling.

Tabel 4 Aanpassingen nota Grondbeleid

De voorgestelde wijzigingen zijn beperkt van omvang. De actualisatie brengt de Nota Grondbeleid in lijn met de actuele wet- en regelgeving, de accountantsaanbevelingen en de bestaande uitvoeringspraktijk.
Voorgesteld wordt om de huidige Nota Grondbeleid per 1 januari 2026 in te trekken en de geactualiseerde Nota Grondbeleid (zie bijlage) met ingang van diezelfde datum vast te stellen. Hiermee geldt de geactualiseerde nota gedurende het volledige boekjaar 2026.

7. Inzet algemene reserve t.b.v. bekostiging Moerdijkregeling tot garantiewaarde 100%
In de raadsvergadering van 23 oktober 2025 heeft de gemeenteraad besloten om voor de uitvoering van de aangepaste Moerdijkregeling in 2026-2027 in totaal € 525.000 budget beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve. Deze aanpassing betrof het herstel van de vangnetfunctie van de Moerdijkregeling, waardoor inwoners hun woning tegen 95% van de getaxeerde en geïndexeerde waarde kunnen verkopen aan de gemeente.

Met het opnieuw invoeren van de indexering wordt bij het bepalen van de aankoopwaarde van een woning door de regeling ook weer rekening gehouden met de waardestijging vanaf 1 januari 2023.

In de raadsinformatiebrief van 26 mei 2026 is de gemeenteraad geïnformeerd over het ophogen van de garantiewaarde van de Moerdijkregeling van 95% naar 100% van de taxatiewaarde. Daarin was o.a. toegelicht:
'Zoals eerder besloten is er geld gereserveerd voor het bekostigen van de Moerdijkregeling met garantiewaarde van 95% van de taxatiewaarde in 2026 en 2027. Hiervoor heeft de raad ingestemd met een risicoreservering van € 525.000. Zie hiervoor het raadsbesluit van 23-10-2025. Dit is 1/9e van het totale bedrag, de overige 8/9e delen worden gedekt door Rijk en provincie. Om de Moerdijkregeling met garantiewaarde 100% te kunnen bekostigen, is besloten om dezelfde risicoreservering te gebruiken voor deze gewijzigde voorwaarde. Het geld wordt ingezet voor de aangepaste regeling in 2026.'
'Later dit jaar zal formeel aan de raad voorgesteld worden om de eerder beschikbaar gestelde middelen ook voor de aangepaste regeling naar 100% in te zetten. Hoewel de middelen aan hetzelfde doel worden besteed heeft de raad namelijk formeel alleen besloten om de middelen voor de uitvoering van de 95% regeling in te zetten.'
Ter formele borging van de rechtmatige inzet van de middelen wordt, zoals toegezegd, voorgesteld vast te stellen dat de eerder beschikbaar gestelde € 525.000 voor de uitvoering van de Moerdijkregeling (met een garantiewaarde van 95%) ook mag worden ingezet voor de inmiddels aangepaste regeling met een garantiewaarde van 100%.

8. Reservemutaties bij opstellen jaarrekening 2026
Tot slot wordt een aantal afzonderlijke besluiten voorgesteld met betrekking tot de verwerking van toevoegingen en/of onttrekkingen aan diverse specifieke reserves bij de jaarrekening 2026.
Deze afzonderlijke besluiten zijn op dit moment algemeen geformuleerd. Het exacte bedrag kan pas bepaald worden bij het opstellen van de jaarrekening. De toevoegingen en/of onttrekkingen zullen nooit meer zijn dan waartoe uw raad eerder bij afzonderlijke voorstellen besloten heeft.
Het betreft het verder formaliseren van onze bestendige werkwijze t.a.v. reserves. Met het oog op de controlevoorschriften van de accountant zijn deze algemene besluiten nodig om te voorkomen dat dergelijke mutaties als fout en onrechtmatigheid moeten worden beoordeeld. De accountantscontrole op de recente jaarrekeningen heeft uitgewezen dat deze algemene besluiten voldoen aan de controlevoorschriften van de accountant.

Kanttekeningen en risico's
Het alternatief is om de begrotingswijziging niet vast te stellen. De begroting 2026 wordt dan niet aangepast aan de actuele stand van zaken. Afwijkingen ten opzichte van de begroting kunnen bij de jaarrekening als onrechtmatig worden aangemerkt.

Middelen
Op basis van de raadsbesluiten t/m 29 oktober 2026 werd voor 2026 een begrotingsresultaat verwacht van € 4,8 miljoen negatief. De ontwikkelingen die in de 2e bestuursrapportage 2026 zijn toegelicht, leiden per saldo tot een voordeel van € 3,2 miljoen. Daarmee komt het verwachte begrotingsresultaat 2025 uit op € 1,6 miljoen negatief.

Figuur 1 Ontwikkeling verwacht begrotingsresultaat 2026

Bij de jaarrekening 2026 wordt het definitieve resultaat vastgesteld en worden eventuele afwijkingen ten opzichte van de in deze bestuursrapportage opgenomen prognose toegelicht.

De voordelige effecten uit deze bestuursrapportage zijn als volgt samen te vatten:

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	**Bedrag**	**V/N**
Uitkering gemeentefonds	2.421	V
Openbaar groen en recreatie	508	V
OZB	500	V
Inkomensregelingen	447	V
Milieubeheer	210	V
Wmo	194	V
Sportaccommodaties	186	V
Stelposten	176	V
Samenkracht en burgerparticipatie	174	V
Verkeer en vervoer	144	V
Economische ontwikkeling	352	V
Saldi kostenplaatsen	139	V
Bibliotheken	130	V
Gebiedsplannen	115	V
Totaal voordelen	**5.696**	**V**

Onderwerp	**Bedrag**	**V/N**
Grondexploitaties	-1.032	N
Jeugd	-711	N
Overhead	-179	N
Treasury	-164	N
Afval	-108	N
Overig	-268	N
Totaal nadelen	**-2.462**	**N**

Totaal effect 2e berap 2026	**3.234**	**V**

Tabel 5 Samenvatting wijzigingen met effect op begrotingsresultaat 2026

De diverse ontwikkelingen hebben voor 2026 per saldo een voordelig effect van €3,2 miljoen. Dit effect komt voort uit diverse voor- en nadelen.

- De **voordelen** ontstaan voornamelijk doordat de uitkering uit het gemeentefonds hoger uitvalt dan eerder geraamd (€ 2,4 miljoen voordeel). Daarnaast vallen de lasten t.b.v. openbaar groen en recreatie lager uit doordat baggerwerkzaamheden op basis van de gewijzigde planning van het waterschap deels naar volgende jaren worden verschoven (€ 0,5 miljoen voordeel). Verder vallen de OZB-opbrengsten naar verwachting hoger uit (€ 0,5 miljoen voordeel).
- De **nadelen** doen zich met name voor binnen de grondexploitaties doordat op basis van de ontwikkelingen binnen de diverse grondexploitaties een storting nodig is in de verliesvoorziening (€ 1 miljoen nadeel). Daarnaast worden binnen de jeugdhulpbudgetten hogere lasten verwacht (€ 0,7 miljoen nadelig).

In de 2e bestuursrapportage worden alle verschillen >€ 50.000 toegelicht.
Het voordeel in deze 2e bestuursrapportage is voor een groot gedeelte gerelateerd aan ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds, waarop de gemeente geen directe invloed heeft. Van het totale voordelige effect van deze 2e bestuursrapportage is € 2,4 miljoen te relateren aan het gemeentefonds. Dit is ongeveer 75% van het totaal ontstane voordeel in deze 2e bestuursrapportage.

Daarnaast wordt een deel van het positieve effect veroorzaakt doordat enkele incidentele budgetten in 2026 niet meer volledig uitgegeven worden omdat de uitvoering ervan deels doorloopt in 2027. Om deze zaken in 2027 verder op te kunnen pakken, wordt (via beslispunt 2) voorgesteld om deze middelen opnieuw beschikbaar te stellen in 2027.
Het positieve resultaat van deze bestuursrapportage moet daarom vooral worden gezien als een verbetering van het verwachte resultaat voor 2026 en niet als een structurele verbetering van de financiële ruimte vanaf 2027. De financiële ontwikkeling blijft daarmee aandacht vragen, mede gezien het resterende begrotingstekort en de onzekerheden in de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven zoals die in de begroting 2027-2030 zijn geschetst.

Communicatie
Over de uitkomsten van de 2e bestuursrapportage 2026 is via een persbericht gecommuniceerd.

Vervolg
Na afloop van het jaar wordt in de jaarstukken uitgebreid gerapporteerd over hetgeen over het boekjaar 2026 is gerealiseerd. Daarin wordt ook duidelijk waar het uiteindelijke jaarrekeningresultaat op uitkomt en welke verschillen eventueel zijn ontstaan ten opzichte van deze 2e bestuursrapportage.

Bijlagen
1. 2e bestuursrapportage 2026
2. Nota Grondbeleid 2026

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 27 oktober 2026
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 3 december 2026

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026*;*

Overwegende dat:
- De tweede bestuursrapportage inzicht geeft in de voortgang van de uitvoering van de begroting 2026;
- De in de tweede bestuursrapportage toegelichte financiële effecten aanleiding geven tot bijstelling van de begroting 2026.

Gelet op:
- Artikel 192 van de Gemeentewet;
- Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Artikel 6 van de Financiële verordening van de gemeente Moerdijk.

BESLUIT

1. De begroting 2026 te wijzigen op basis van de in de 2e bestuursrapportage 2026 toegelichte ontwikkelingen en de programmatotalen na wijziging vast te stellen conform de tabel ‘Programmatotalen na wijziging’ in de toelichting bij dit raadsvoorstel.

2. De volgende incidentele budgetten, die in 2026 niet volledig worden besteed en waarvan de uitvoering in 2027 wordt voortgezet, over te hevelen naar 2027 en ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2027:
   (a) € 260.000 ten behoeve van stedelijke regio’s;
   (b) € 85.000 ten behoeve van watertaken;
   (c) € 70.000 ten behoeve van verkeersmaatregelen Zevenbergschen Hoek;
   (d) € 65.000 ten behoeve van het traineeprogramma ‘De toekomst van Brabant’.

3. De eerder beschikbaar gestelde investeringskredieten als volgt te wijzigen:
   (a) het investeringskrediet ‘Drukriolering Fort Sabina’ te verhogen van € 240.000 naar € 330.000;
   (b) het investeringskrediet ‘Ontwikkelen vitale centra Fijnaart’ te verhogen van € 252.000 naar € 302.000;
   (c) het investeringskrediet ‘Lichtplan Klundert’ te verhogen van € 300.000 naar € 340.000;
   (d) het investeringskrediet ‘Noordhaven 60 Zevenbergen’ te verlagen van € 289.000 naar € 0.

4. Ten aanzien van de in de toelichting opgesomde strategische grondverwervingen, die reeds binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders zijn verworven:

(a) de aanwezige opstallen overeenkomstig het geldende waarderings- en afschrijvingsbeleid in 25 jaar af te schrijven;
(b) de hieruit voortvloeiende jaarlijkse afschrijvingslasten van € 81.700 vanaf 2027 te dekken uit de reserve strategische verwervingen.

5. De meerjarige effecten die voortkomen uit de actualisatie van de grondexploitaties voor de jaren 2027 (€ 209.000 voordelig), 2028 (€ 159.000 voordelig), 2029 (€ 59.000 voordelig) en 2030 (€ 53.000 voordelig) ten gunste te brengen van de begrotingsresultaten in die jaren.

6. De Nota Grondbeleid te actualiseren naar aanleiding van ontwikkelingen in wet- en regelgeving en aanbevelingen van de accountant, en daartoe:
   (a) de Nota Grondbeleid 2022 per 1 januari 2026 in te trekken;
   (b) de geactualiseerde Nota Grondbeleid 2026, zoals opgenomen in de bijlage, met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2026 vast te stellen.

7. De eerder beschikbaar gestelde € 525.000 voor de uitvoering van de Moerdijkregeling (met een garantiewaarde van 95%) in te zetten voor de inmiddels aangepaste regeling met een garantiewaarde van 100%.

8. In te stemmen met de volgende reservemutaties bij het opstellen van de jaarrekening 2026:
   (a) De algemene reserve, de reserve sociaal domein, de reserve vitale centra en de reserve nieuwkomers aan te wenden gelijk aan het bedrag dat in 2026 wordt besteed aan die specifieke onderwerpen waarvoor eerder door de raad in dekking vanuit de betreffende reserves is voorzien.
   (b) De reserve afschrijvingslasten investeringen aan te wenden gelijk aan de afschrijvingslasten die in 2026 verantwoord worden voor die specifieke afgesloten investeringen waarvoor eerder door uw raad in dekking vanuit deze reserve is voorzien.
   (c) Het saldo van lasten en baten van de meerjarige uitgaven van incidentele aard, het project geluidsmaatregelen HSL-Zuid en het project geluidsaneringsmaatregelen in 2026 te onttrekken uit/ toe te voegen aan de gelijknamige reserves.
   (d) De aankoopkosten die boven de taxatiewaarde uitkomen, sloopkosten en andere bijkomende kosten van de strategische verwervingen in 2026 te dekken uit de reserve strategische verwervingen.
   (e) De in 2026 ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling te storten in de gelijknamige reserves.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 3 december 2026,
de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke